

*De waterkeringen, het **oppervlaktewater**, het **grondwater** en de waterketen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en benaderen we als één systeem.*

VV-besluitnota

Registratienummer:
20.078843

De verenigde vergadering

besluit:

1. De nota van beantwoording op de zienswijzen op de ontwerpnota bemalingsbeleid vast te stellen;
2. De nota bemalingsbeleid vast te stellen.

Context

De Nota Bemalingsbeleid beschrijft het Rijnlands beleid voor het bepalen van de bemalingscapaciteit van polders en de inzet van Tijdelijke Pomp Installaties (TPI's). De vigerende nota dateert uit 2008 (08.27371). De aanleiding voor de actualisatie is de klimaatverandering en de ervaring met de bestaande nota waarbij regelmatig vragen terugkeren over welke rol gemaalcapaciteit en inzet van TPI's kan spelen bij doelmatig voorkomen van wateroverlast.

Ter voorbereiding van de actualisatie is een proces doorlopen met diverse betrokken onderdelen van de organisatie. Hierbij is de behoefte voor beleidswijzigingen inzichtelijk gemaakt en zijn de mogelijke oplossingsrichtingen en onderliggende aannames onderzocht, doorgerekend en getoetst. Dit heeft geleid tot een voorstel voor beperkte beleidswijzigingen waar intern voldoende draagvlak voor is (20.018632) en dat vervolgens is bevestigd door D&H (20.018542).

De capaciteit van de poldergemalen moet zijn afgestemd op de capaciteit van de boezem en de normering voor wateroverlast zoals vastgelegd in de provinciale omgevingsverordening. Daarbij moet een doelmatige balans worden gezocht tussen de gemaalcapaciteit in de polder en de berging die veel effectiever is in voorkomen van overlast bij hevige buien. De beleidslijn van de nota bemalingsbeleid 2008 uitgaande van vaste richtlijnafvoer met differentiatie tussen bebouwd, onbebouwd en plassengebied, blijft in grote lijnen gehandhaafd. Hetzelfde geldt voor de keuze om een flexibel inzetbare capaciteit van 1.000 m³/min van TPI's beschikbaar te houden voor inzet bij calamiteiten. Via college besluit 20.018542 zijn aanscherpingen doorgevoerd ten aanzien van:

- Meer mogelijkheid creëren voor maatwerk voor gemaalcapaciteit boven de richtlijnafvoer als dat vanuit doelmatigheid te onderbouwen is. Ook doelmatig energieverbruik of redundantie kan bij de afweging worden meegewogen. Daarbij vormt slimme aansturing die rekening houdt met de beschikbare boezemcapaciteit een belangrijke randvoorwaarde.
- Inzet van de TPI's nadrukkelijk te sturen op kosteneffectiviteit van de inzet en de te vermijden schade. Voor de inzet is onderscheid tussen laagwaardige en hoogwaardige gebieden waar reeds ontwateringsschade kan optreden voordat sprake is van inundatie en ook de duur van een eventuele inundatie gevolgen kan hebben. Dit is vertaald in de inzetcriteria waarbij tevens een soort verdringsreeks is opgenomen ter voorkoming van

overlast en stedelijk of hoogwaardig gebied prioriteit krijgt boven akkerbouw en ten slotte grasland.

De ontwerp Nota Bemalingsbeleid is van 14 juli tot en met 8 september in de inspraak geweest (conform de afdeling 3.4 van de Awb) waarover de VV vooraf is geïnformeerd met een TKN Nota. Drie gemeenten hebben gezamenlijk een zienswijze ingediend. Het bestuur beoordeelt de ingediende zienswijzen en besluit of deze al dan niet tot aanpassing van de Nota moeten leiden. Omdat het om een beleidsregel gaat, staat er geen verdere rechtsbescherming open, dus is er geen beroepsmogelijkheid bij de rechtbank.

Argumenten

1.1 Met een reactie op de zienswijze verwacht Rijnland de zorgen bij de indiener weg te nemen

De zienswijze is dat Rijnland met dit bemalingsbeleid onvoldoende actie onderneemt om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan. De reactie geeft een aantal argumenten dat Rijnland wel steeds vaker maatregelen zal moeten treffen in de watersystemen om mee te bewegen met klimaatverandering. Daarnaast wordt in de reactie onderstreept dat het nieuwe beleid juist meer mogelijkheden biedt om voor specifieke kwetsbare polders middels een maatwerkafweging de noodzakelijke maatregelen te nemen.

2.1 De geactualiseerde nota biedt meer ruimte voor maatwerk en benut nieuwe technieken

Het voorkomen van wateroverlast is een belangrijke kerntaak. Gemaalcapaciteit biedt daarbij een sturingsknop maar die kan alleen in samenhang met de boezemcapaciteit, berging en bestaand poldersysteem worden beschouwd. De bestaande en te handhaven richtlijnen borgen die samenhang effectief. De actualisatie biedt daarbij wel meer mogelijkheden voor maatwerk. Dit in samenhang met de ontwikkelingen rondom de verbeterde aansturing van gemalen in bosbo.

Risico's

1.1 De reagerende gemeenten kunnen zich onvoldoende gehoord voelen.

Er zal ambtelijk overleg plaatsvinden met de gemeenten die een zienswijze hebben ingediend, om het beleid mondeling toe te lichten en de zorgen weg te nemen.

De Nota Bemalingsbeleid bevat een uitgebreide onderbouwing van het beleid. Hiervan kan gebruik worden gemaakt bij de beantwoording van vragen over het bemalingsbeleid door ingelanden of gemeenten. Daarnaast stelt Rijnland zich proactief op in de samenwerking met gemeenten bij stresstesten en risicodialogen die in het kader van het Deltaprogramma worden uitgevoerd.

2.1 De actualisatie van het bemalingsbeleid loopt voor op het uitkomen van de nieuwe klimaatscenario's

In 2023 komen er nieuwe klimaatscenario's beschikbaar die t.z.t. aanleiding kunnen geven tot een bijstelling van het beleid rond onze kerntaken, zoals het beperken van wateroverlast. Omdat gemalen een grote rol spelen in deze taak zou het beeld kunnen ontstaan dat deze nota hierop vooruit loopt. Het onderbouwende onderzoek heeft eigenlijk aangetoond dat gemaalcapaciteit alleen juist niet doelmatig is voor het voorkomen van wateroverlast en de discussie veel meer betrekking zal hebben op het creëren van berging en omgaan met overlast.